

Eesti Pank
Bank of Estonia

Eesti Panga majandusproгноos ja rahapoliitilised järelused

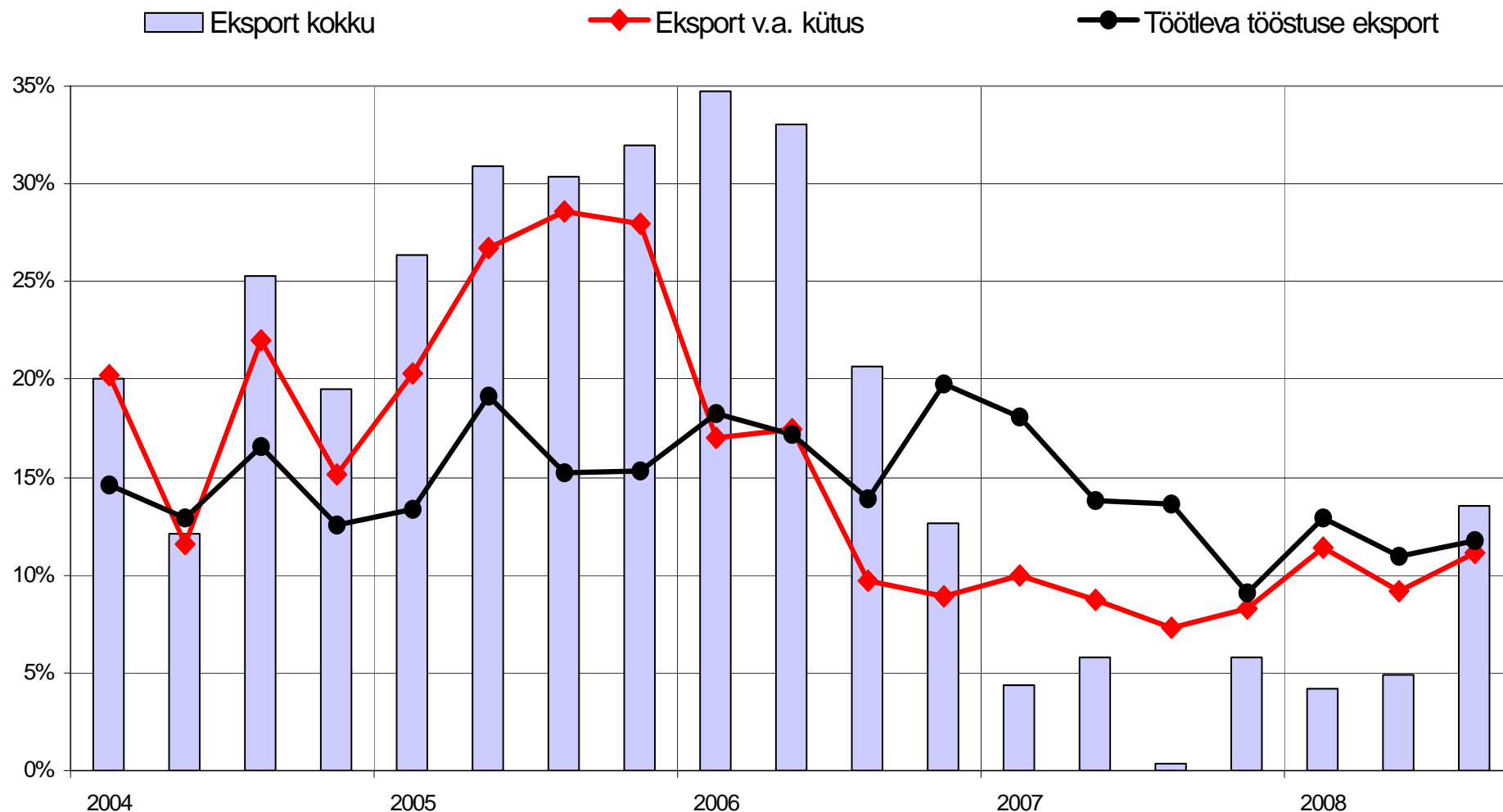
11. detsember 2008

Mis on kevadega võrreldes muutunud?

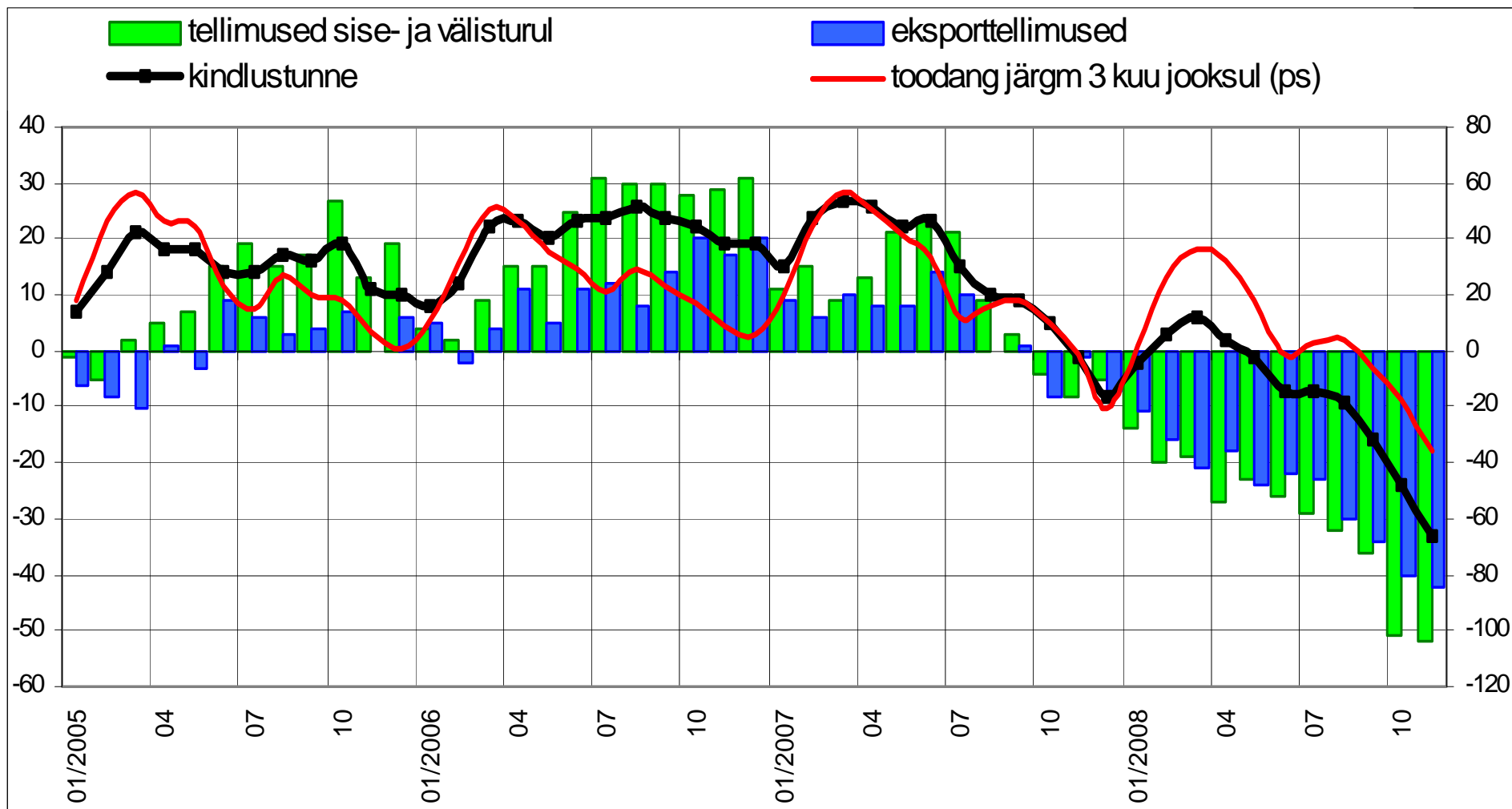

- Majanduskasvu vähenemine on olnud ootuspärane, teisiti poleks majanduse tasakaal saanud paraneda
- Välisnõudlus on siiski järsult halvenev ja finantskeskkond heitlik
 - Finantskriis on üle kandunud reaalmajandusse
- Maailmaturu toormehinnad on viimasel ajal olnud hinnatõusu pidurdumist tugevasti soosivad

Head uudised: ekspordi kasv oli III kvartalini vähemalt “normaalne”

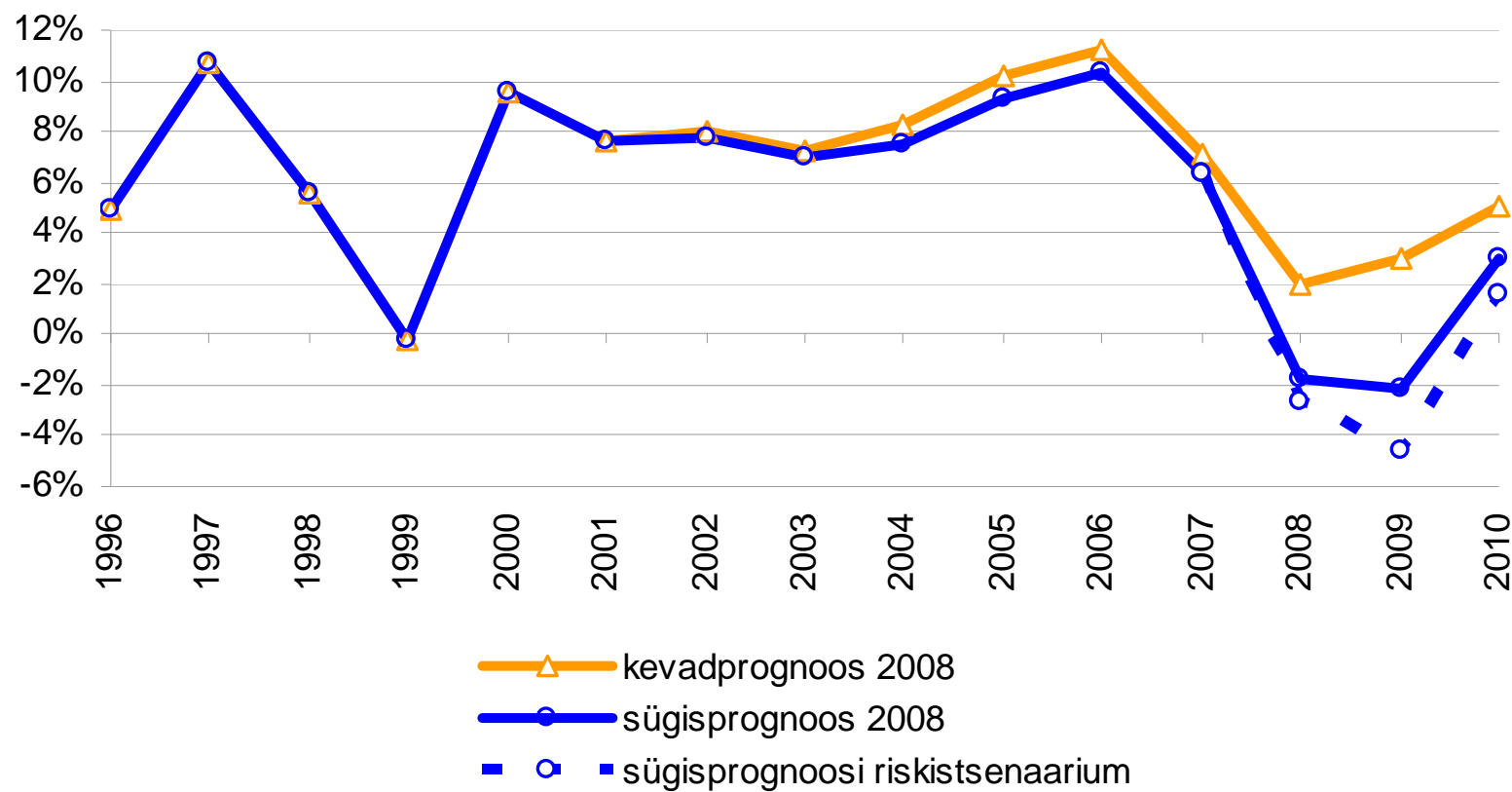
Kuid sellega head uudised majanduskasvu poolt lõppevad

Kasvuproгноос näeb igal juhul miinust sellel ja järgmisel aastal

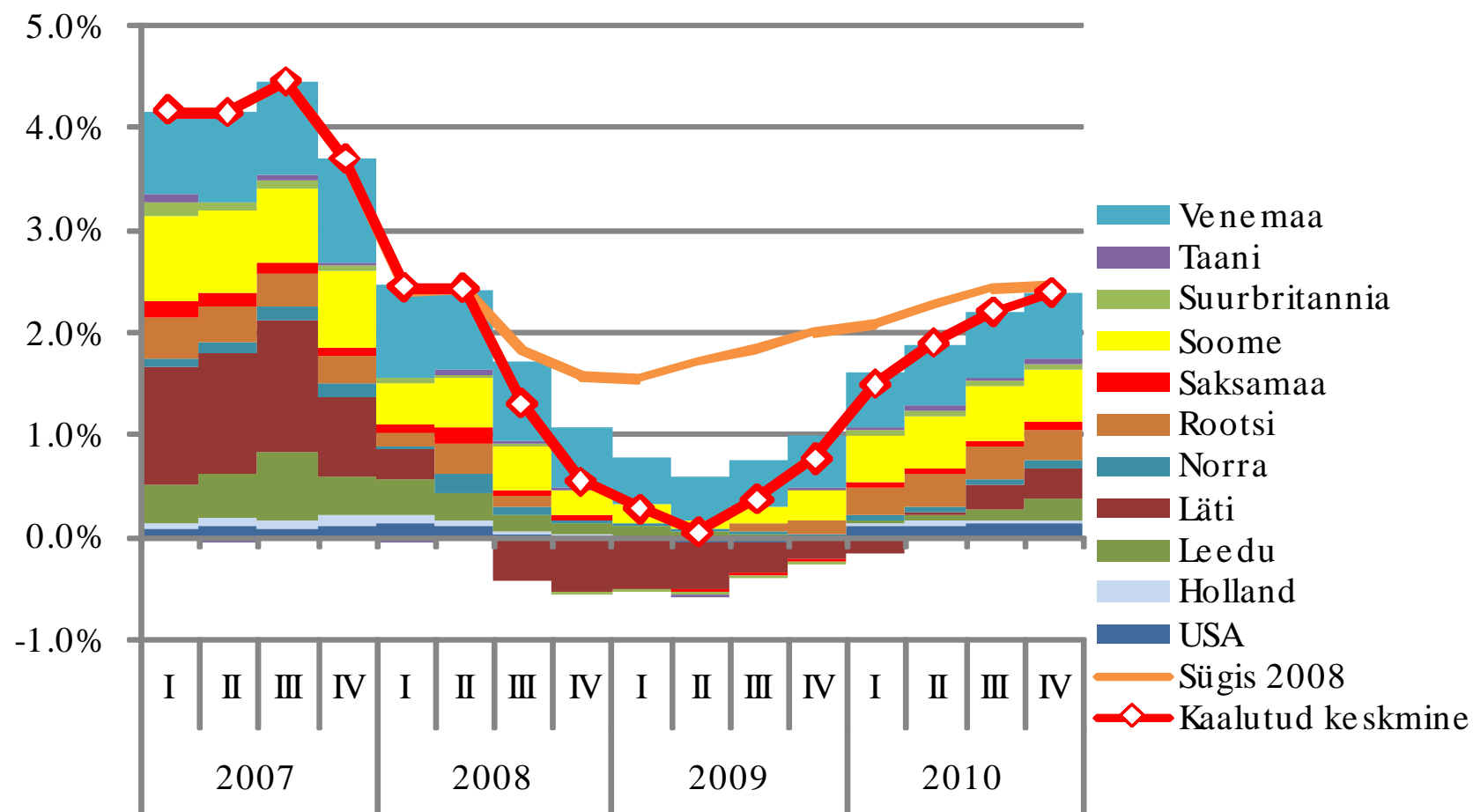
SKP reaalkasv

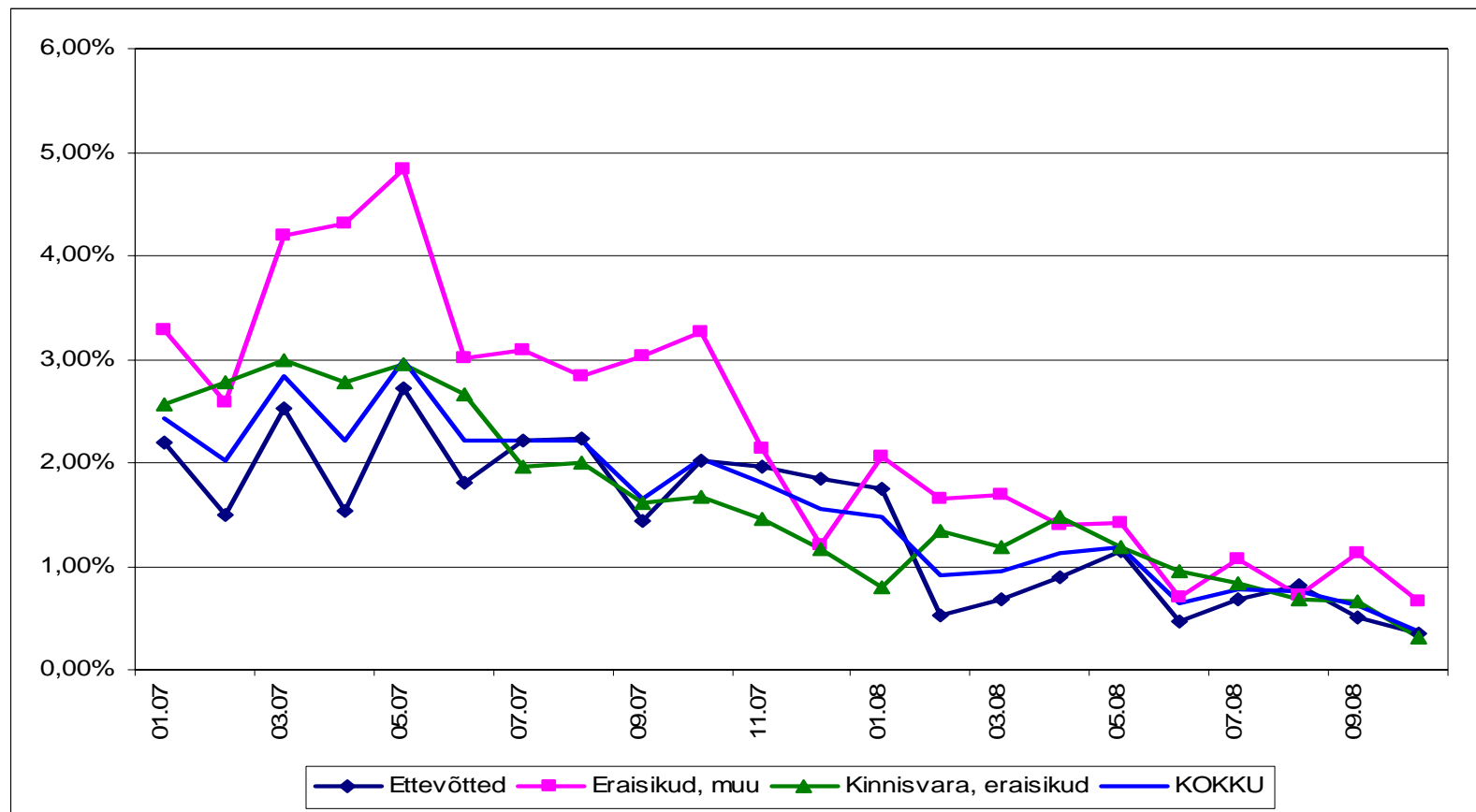
Pärast globaalset finantskriisi on riskitsenaariumist saamas kiiresti reaalsus

Kaubanduspartnerite kaalutud SKP

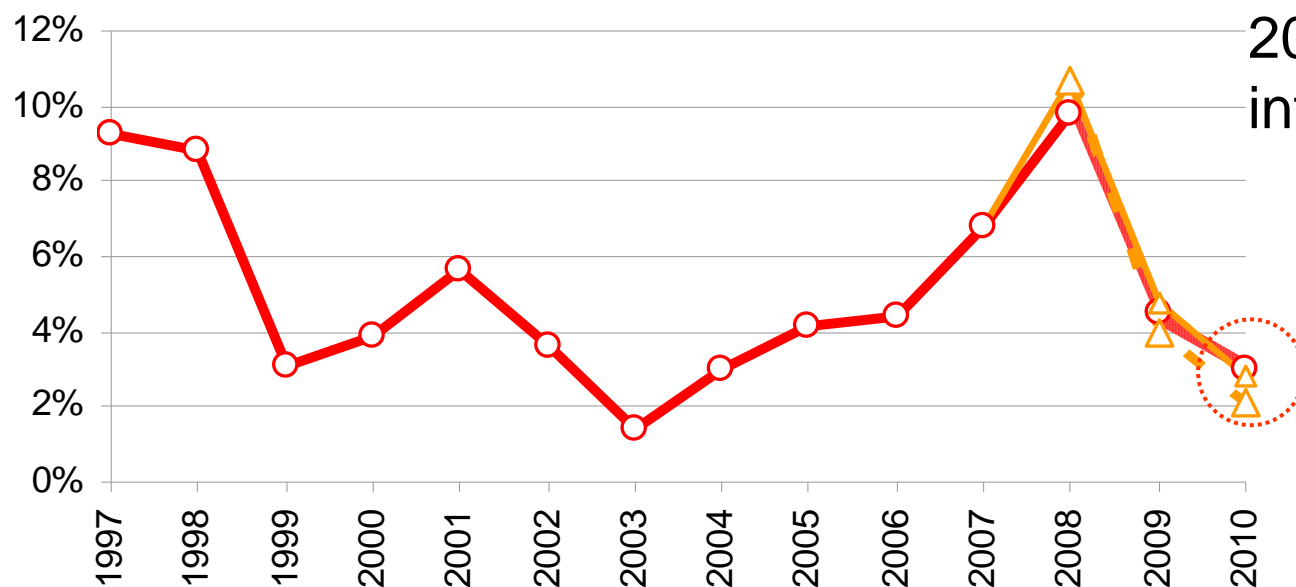
Väiksem laenuvõtmine viitab ka vähenenud sisenõudlusele

Inflatsiooniproгноos on seevastu veelgi kindlamalt alanemistrendil

Inflatsioon

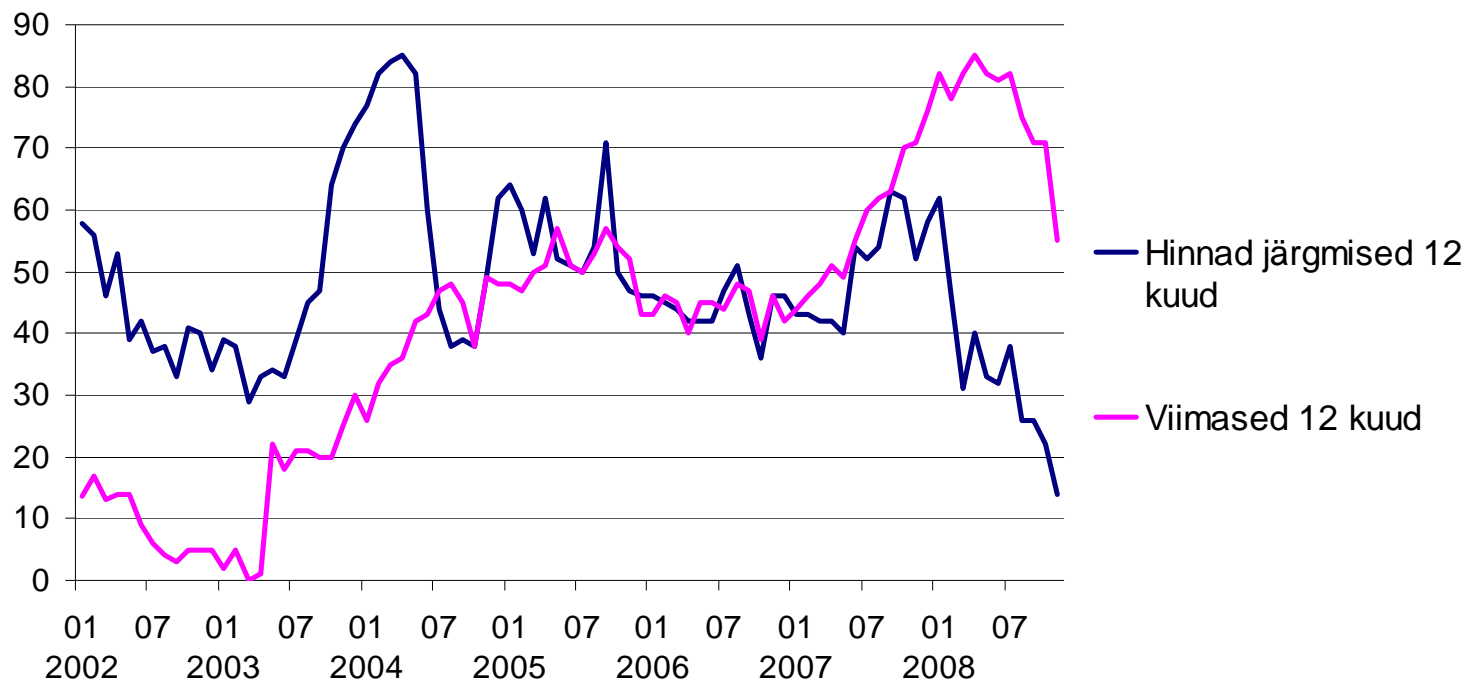
Suurenenud on võimalus täita 2010. a Maastrichti inflatsioonikriteerium

- kevadproгноos 2008
- △— sügisproгноos 2008
- △— sügisproгноosi riskistsenaarium

Ka tarbijad tunnetavad hinnatõusu kiiret pidurdumist

EKI tarbijausalduse baromeeter: hinnatootused

Eesti Pank
Bank of Estonia

Järeldused

Oluline on toetada uue kasvutsükli algust

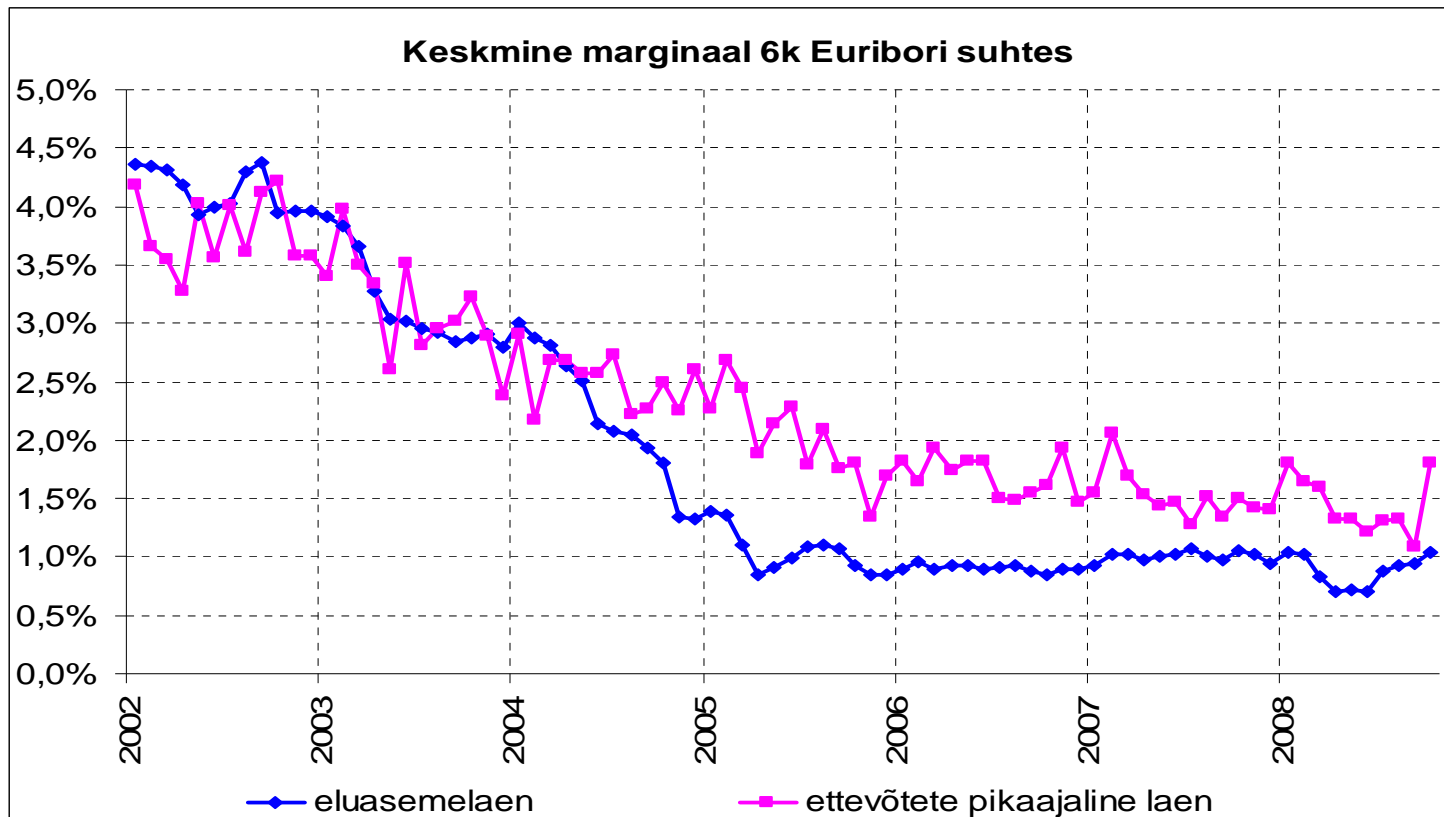
- Uue kasvutsükli tagamiseks peab säilitama paindliku ja usaldusväärse majanduskeskkonna
 - Valuutakomitee ja fikseeritud kurss toimib hästi inflatsiooniootuste kontrollijana ning nurgakivina majanduse ümberkohandumisele
 - Oluline on palkade ja tootlikkuse vahelise erinevuse kadumine, tööturu paindlikkuse edendamine on suure tähtsusega, toetada tuleb uute töökohtade loomist
 - Valitsuse maksupoliitika peab olema pikaajaliselt ette planeeritud ja toetama ettevõtluskeskkonda

Eesti finantssektor on hästi hakkama saanud

- Konservatiivne poliitika pangandusregulatsioonides toetab Eesti finantssektorit:
 - Eesti Panga kehtestatud kõrgemad kapitali- ja likviidsusnõuded aitavad ebakindlusega hästi toime tulla, puhvrid on piisavad ka halvemateks aegadeks
- Ettevõtete raha kaasamine kandunud varasemast rohkem pankadesse kogu regioonis, st igal juhul suuremat laenumarginaali kogu pangandussüsteemis
 - Laenuvõtjatele kergendab olukorda euro intresside alanemine
- Regionaalsed sammud finantssüsteemi teotamiseks
 - Finantsturgude põhiprobleem on usaldamatus ja likviidsuse puudus, on paranemise märke
 - Sellest ülesaamiseks on oluline piiriülene riiklik koostöö. Sammud Eesti kriisivalmiduse parandamiseks äärmiselt teretulnud, põhirõhk peab olema selle täiendamine praktikas ülepiiriliste olukordade jaoks

Intressimarginaalid ei kajasta siiani veel täiesti riski tegelikku hinda

Eelarvepoliitika lähema aja küsimused

- Praegustes oludes võib puudujääki teatud eeldustel aktsepteerida, kui:
 - puudujääk on ajutine
 - on olemas selge plaan 2010. aasta eelarve tasakaalustamiseks
 - puudujääk ei ohusta euro kasutuselevõttu
- Kuid:
 - Eesti Panga hinnangul on ilma lisakärbeteta selge oht, et 2009.a. defitsiit ületab 3% SKP-st (so ca 7,6 miljardit krooni)
 - Riigi võime laenuraha kaasata EI OLE ENDASTMÕISTETAV variant tänases segases olukorras
 - Reservide kasutamine on möödapääsmatu, kuid mitte piiramatu abivahend; likviidsete välisreservide vähenemist võiks planeerida mitte suuremaks kui nt 5 miljardit krooni (ca 2% SKP-st)

Eelarvepoliitika edasised probleemid, mis vajavad kiiret tähelepanu

- Eelarve keskpikk eesmärk peaks olema 1-2% ülejääk üle majandustsükli:
 - “Tegelik elu” kipub majanduse kasvupotentsiaali ülehindama, mistõttu headel aegadel jääb ülejääk niikuinii vajalikust väiksemaks
 - Ülejääk on ainus meetod, kuidas hoida valitsuse reserve piisaval tasemel üle tsükli (finantsturvalisus)
 - Pikaajalised kulusurved (nt vananemine) avaldavad alles edaspidi suuremat mõju
- Strateegia peaks taastama vähemalt aastaks 2011 ülejäägi eesmärgi 1%

Euro tulekuks tuleb valmis olla

- Eesti Panga prognoosi kohaselt võib Eesti täita seni raskusi valmistanud Maastrichti inflatsioonikriteeriumi 2010. aastal
- Samas võib probleemne olla eelarve tasakaalu kriteeriumi täitmine 2009.a. jooksul
- Euro ei lahenda enamikke hädasid siin ilmas, kuid toetaks oluliselt uue kasvutsükli saabumist
 - Viimased arengutendentsid on selgelt näidanud euro tähtsust: investeerimiskliima parandamiseks
- Valitsuse jaoks on eriti oluline jälgida administratiivseid samme, mis võivad mõjutada inflatsioonikriteeriumi täitmist

Eesti Pank
Bank of Estonia

Aitäh!

www.eestipank.info